

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal
Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography Alice Del Maschio

Software
Software Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks
Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Stratigraphically, the industry was excavated from the upper part of a loess underlying a Holocene soil. This soil had a deleterious effect on the condition of the bones. On the basis of a preliminary determination, only *Mammuthus primigenius* bone fragments are present. The prevailing raw material is erratic flint (57,7%), supplemented by Olomoučany-type chert (11,1%) and Cretaceous spongolite chert (13,3%).

BUKOVANY (OKR. OLOMOUC)

„Deštník“. Mladý paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Přibližně 250 m jihozápadně kóty 288,2 m, v nadmořské výšce 285 m byl nalezen zlomek čepele vyrobené ze silicitu severské provenience. Nález lze orientačně přiřadit k starší až střední fázi mladého paleolitu. Geografická souřadnice místa nálezu je N49°36.370' E17°21.296' (WGS-84). Nález rozšiřuje poměrně intenzivní paleolitické osídlení na katastru sousedního Droždina, které souhrnně popsala Z. Trňáčková (1967).

Petr Škrda

Literatura

Trňáčková, Z. 1967: *Paleolitické nálezy z Droždina u Olomouce*, Práce odboru společenských věd Vlastivědného ústavu v Olomouci 16. Olomouc.

Resumé

An isolated artifact was found at Bukovany, Deštník field.

DUB NAD MORAVOU (OKR. OLOMOUC)

„Husovo pole“. Mladý paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový sběr.

Na podzim roku 2011 byl při povrchovém sběru nalezen drobný patinovaný úštěp. Místo nálezu se nachází jihovýchodně od kóty 232,4 a zpětně bylo zaměřeno souřadnicemi 49°29'27.828'' N; 017°15'16.072'' (WGS-84). Trať Husovo pole se nachází na temeni mírného návrší Tučapská skalka nad nepatrně zvlněnou krajinou podél pravého břehu Moravy západně od místní části Tučapy.

Miroslav Daňhel

Resumé

An isolated flake dating to the Upper Paleolithic was found in Dub nad Moravou (at Tučapy - „Husovo pole“).

KOJATICE (OKR. TŘEBÍČ)

„Smilová“. Pozdní paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

U obce Kojatice na Jemnicku byly na výrazném návrší „Smilův kopec“, v rámci systematického průzkumu

mikroregionu, objeveny dva paleolitické artefakty. Přesným místem nálezu je polní trať „Smilová“, která tvoří JV část již výše zmíněného, jinak zcela zalesněného návrší. Tato výrazná poloha, jež dosahuje nadmořské výšky až 505 m, je vzdálena zhruba 1,1 km SSV od centra obce (49°00'32.05"N, 15°42'17.61"E, WGS 84). Z geomorfologického hlediska spadá tato přírodní dominanta do Bílovské pahorkatiny, přesněji do jejího severního okrsku Dešovská pahorkatina (Demek, Mackovčin eds. 2006, 70, 118). Geologické podloží je tvořeno především rulami a migmatity moldanubika (Demek, Mackovčin eds. 2006, 118). Oba artefakty byly nalezeny společně s mladší postpaleolitickou industrií na hraně návrší, přecházející v pozvolný svah, pod kterým protéká bezejmená vodoteč.

Po technologické stránce se jedná o jeden preparační a jeden drobný cílový úštěp. Na jednom z nich byla determinována i nevýrazná laterální retuš. Vzhledem k silné patině u jednoho z artefaktů nebylo možné přesněji určit surovинu, ze které byl vyroben. U druhého, mírněji patinovaného artefaktu, byla surovina určena jako rohovec typu Krumlovský les, varieta II. Exploatační zdroje této suroviny jsou vzdáleny zhruba 45 km od místa nálezu.

Na základě dosavadního poznání o paleolitickém osídlení mikroregionu povodí řeky Želetavky můžeme datovat získané artefakty s určitou rezervou do pozdního paleolitu. Z tohoto období jsou nám v rámci sledovaného území známy i další ojedinělé nálezy paleolitické industrie. Ze samotných Kojatic pochází již starší nález bíle patinovaného úštěpu z mladého či pozdního paleolitu, který nalez L. Meduna SZ od obce směrem k Velkému Újezdu (Koštuřík a kol. 1986, 197). Malá stanice pozdního paleolitu se nacházela v trati „Sedliště“ u Mladoňovic (Koštuřík a kol. 1986, 52; Vokáč 2003, 207; Moník 2005, 85–86). Drobná patinovaná čepelka, pravděpodobně pozdně paleolitického stáří, byla naleza v trati „Dubina“ u Dešova (Obšusta 1999 245–246). Jedná se rovněž o výrazné návrší, vzdálené jen 3 km J od popisované polohy. Další ojedinělé nálezy rámcově datované do mladého až pozdního paleolitu jsou uváděny také z katastrů obcí Třebelovice, Kdousov, Košníky či Police (Koštuřík a kol. 1986, 245, 196, 198, 227). Nově objevené artefakty se staly dalším dokladem průniku lovecko-sběračských skupin do této periferní oblasti jihozápadní Moravy.

Jaroslav Bartík

Literatura

Demek, J., Mackovčin, P. eds. 2006: *Zeměpisný lexikon ČR - Hory a nížiny*. Praha.

Koštuřík, P., Kovářník, J., Měřinský, Z., Oliva, M. 1986: *Pravěk Třebíčska*, Brno-Třebíč.

Moník, M. 2005: *Pozdní paleolit na Moravě*. (rkp. diplomové práce uložené na ÚAM FF MU), Brno, Masarykova univerzita.

Obšusta, P. 1999: Dešov (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 39, 245–246.

Vokáč, M. 2003: *Suroviny kamenné štípané industrie v pravěku jihozápadní Moravy*. (rkp. diplomové práce